

Cyclofosfamide (Endoxan)

Wat is Cyclofosfamide:

Cyclofosfamide is een medicijn dat de ontsteking remt en het afweersysteem onderdrukt. De werking bestaat uit het ingrijpen in de celdeling, met als gevolg een veranderde aanmaak van DNA, waardoor het middel vooral werkt op die cellen die snel delen (b.v. bloedcellen, haren en cellen van het maagdarmkanaal). Voor celdeling is aanmaak van nieuw DNA noodzakelijk. Van alle bloedcellen worden de witte bloedcellen het meest onderdrukt. Hierdoor verminderen de ziekte verschijnselen en komt de ziekte tot rust.

Cyclofosfamide wordt gebruikt bij de behandeling van verschillende vormen van kanker. Daarnaast wordt het ook gebruikt bij autoimmuunziektes als SLE en verschillende soorten vasculitis.

Wijze van toediening:

Cyclofosfamide kan als tablet of via een infuus toegediend worden. Bij auto-immuunziekten wordt meestal gekozen voor een kuur van 3-6 maanden waarbij cyclofosfamide maandelijks via een infuus op de dagbehandeling toegediend wordt.

Bijwerkingen van Cyclofosfamide:

De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- Misselijkheid en braken
- Tijdelijke verdunning van het haar
- Verlaging van het aantal witte bloedcellen of bloedplaatjes, wat een dosisaanpassing of een tijdelijke onderbreking van de therapie vereist.
- Blaasafwijkingen (bloed in de urine) kunnen optreden met een verhoogd risico op blaaskanker. Deze bijwerking komt vaker voor bij het dagelijks gebruik van tabletten t.o.v. de maandelijkse toediening via een infuus. Dit risico hangt af van de totale dosis die de patiënt gekregen heeft over de jaren.
- Langdurige behandeling met Cyclofosfamide vergroot de kans op vruchtbaarheidsproblemen en verhoogt het risico op kanker. Dit risico hangt af van de totale dosis die de patiënt gekregen heeft over de jaren. Jongens in de puberteit worden verwezen naar de uroloog om voor de behandeling sperma in te vriezen. Op dit moment is het nog niet mogelijk voor meisjes om eicellen te laten invriezen om later eventueel te gebruiken.
- Door het onderdrukken van de afweer, wordt het risico op infecties duidelijk vergroot, vooral wanneer het in combinatie toegediend wordt met andere middelen die de afweer onderdrukken, zoals bijvoorbeeld prednison.

Wat kun je doen tegen de bijwerkingen:

Tegen misselijkheid en braken worden medicijnen voorgeschreven, gebruik deze ook nog op de dag na de toediening van het infuus.

Om het risico op blaaskanker te verkleinen wordt op de dag van toediening extra vocht toegediend via het infuus en wordt aangeraden t/m de dag volgende op de toediening veel water te drinken.

Het bloed wordt regelmatig gecontroleerd op de hoeveelheid bloedcellen en bloedplaatjes, lever-en nierfunctiestoornissen. Soms wordt het middel (tijdelijk) gestopt vanwege de bijwerkingen.

Tijdens de behandeling met cyclofosfamide krijgt het kind antibiotica in lage dosis voorgeschreven om het risico op een infectie te verkleinen. Geadviseerd wordt geen rauw vlees of rauwe vis te eten tijdens de behandeling.

Bij koorts >38.5 graden, 2 maal gemeten met minimaal een uur tussen de metingen, moet contact opgenomen worden met het Sophia Kinderziekenhuis en moet het kind gezien worden op de

Cyclofosfamide (Endoxan)

spoedeisende hulp. Als het kind een zieke indruk maakt terwijl de koorts tussen de 38 en 38.5 graden is, geldt hetzelfde.

Wanneer uw kind een oproep krijgt voor de vaccinaties volgens het Rijksvaccinatieprogramma (DKTP, BMR, HIB, Pneumokokken, HPV), kunt u het beste even overleggen met de behandelend arts van uw kind wanneer het deze mag hebben.